

FRÉTTABRÉF BSSL

Aðalfundur BSSL

Aðalfundur Búnaðarsambands Suðurlands verður haldinn í Árhúsum á Hellu föstudaginn 17. apríl og hefst fundurinn kl. 11. Kjörgengi eiga 53 fulltrúar.

Á aðalfundinum verða að þessu sinni kosnir fulltrúar til setu á Búnaðarþingi til næstu þriggja ára. Kosið er um 7 fulltrúa og jafn marga varamenn. Kosning verður óhlutbundin nema einn þriðji þeirra fulltrúa sem fundinn sitja leggi fram lista.

EFNI BRÉFSINS:

Afurðir minnkuðu milli ára	2
Umsóknir um leyfi til að selja líflömb.....	3
Fánastangir.....	3
Sæðisdroppinn	4

Á DÖFINNI:

- **25.-26. mars**
Fræðslufundur BSSL í sauðfjárrækt
- **26. mars**
Aðalfundur HS, Þingborg
- **27. mars**
Aðalfundur SS, Laugalandi
- **27.-28. mars**
Aðalfundur LK, Hótel Sögu
- **2.-3. apríl**
Aðalfundur LS, Hótel Sögu
- **3. apríl**
Aðalfundur Auðhumlu, Hótel Selfossi
- **4. apríl**
Opinn dagur Lbhí
- **17. apríl**
Aðalfundur BSSL, Árhúsum á Hellu

Skil á sauðfjársæðingadagbókum

Þeir fjárbændur sem tóku þátt í sauðfjársæðingum á liðnu hausti og hafa ekki skilað inn sauðfjársæðingadagbókum eru beðnir að gera það hið fyrsta og í síðasta lagi 1. apríl n.k. Í tengslum við nýja skýrsluhaldsforritið fjarvis.is fást mikilvægar og samræmdar upplýsingar um árangur í sauðfjársæðingum séu upplýsingar um sæðingar skráðar. Aðeins þarf að skila inn upplýsingum um sæðingarnar, fanghlutfallið kemur í ljós eftir að upplýsingar eftir sauðburð hafa verið skráðar. Sæðingadagbókunum má skila á skrifstofum Búnaðarsambandsins á Höfn, Klaustri, Hvolsvelli eða Selfossi. Þeir sem eiga sæðingadagbækurnar á tölvutæku formi sendi Sveini þær á netfangið sveinn@bssl.is

Fræðslufundir í sauðfjárrækt

Haldnir verða fjórir fræðslufundir á vegum Búnaðarsambands Suðurlands dagana 25. og 26. mars n.k. Fundirnir munu standa í ca 3 klst. Kaffi og meðlæti verður selt á staðnum.

Fundirnir verða haldnir á eftirtöldum stöðum:

Þingborg	25. mars kl. 14:00
Heimalandi	25. mars kl. 20:00
Hrollaugsstöðum	26. mars kl. 14:00
Hótel Klaustri	26. mars kl. 20:00

Dagskrá fundanna verður eftirfarandi:

1. Niðurstöður sauðfjárskýrsluhaldsins 2008. Pórey Bjarnadóttir
2. Þróun vanhalda lamba á síðasta áratug. Jón Viðar Jónmundsson
3. Orsakir lambadauða – niðurstöður krufninga 2006-2008. Sigurður Sigurðarson
4. Útbreiðsla og mögulegar orsakir fósturdauða í gemlingum. Jón Viðar Jónmundsson
5. Kaffihlé
6. Leiðbeiningar í sambandi við lambasjúkdóma á sauðburði. Sigurður Sigurðarson
7. Umræður
8. Verðlaunaveiting fyrir veturgamla hrúta 2008. Fanney Ólöf Lárusdóttir
9. Önnur mál

Allir velkomnir

Afurðir minnkuðu milli ára

Uppgjöri skýrsluhalds nautgriparæktarinnar fyrir árið 2008 er nú að ljúka. Afurðir hér á Suðurlandi minnkuðu heldur milli ára eða um 89 kg/árskú þannig að meðalafurðir ársins 2008 reyndust vera 5.490 kg/árskú. Samkvæmt reiknuðum tölum út frá kýrsýnum fyrir fitu- og próteininnihald jókst fitu% töluvert milli ára eða um 0,11 prósentustig, úr 4,02% í 4,13%, en próteinhlutfall í mjólk lækkaði úr 3,41% í 3,40%. Samkvæmt því minnkuðu afurðir í verðefnum um 2 kg MFP og enduðu 413 kg MFP. Ef þessar tölur eru bornar saman við efnainnihald innleggsmjólkur eru kýrsýnin að skila ótrúlega háum fitutölum og því innihalda listar yfir afurðir bóa í verðefnum tölur sem reiknaðar eru út frá efnatölum innleggsmjólkur. Samkvæmt þeim tölum var efnainnihald mjólkurinnar 4,06% fita og 3,35% prótein og afurðir í verðefnum því 407 kg MFP/árskú árið 2008 eða 8 kg minna en árið áður.

Ástæða er til þess að beina þeim tilmælum til manna að vanda sýnatökur úr einstökum kúm þannig að þessi munur verði sem minnstur. Sérstaklega er fitan vandmeðfarin í þessu sambandi.

Alls skiluðu 218 bú skýrslum árinu 2008 eða 9 búum færri en árið áður. Nokkur þessara bóa skiluðu skýrslum hluta ársins ýmist vegna þess að þau hættu framleiðslu eða skýrsluhaldi. Búum á svæðinu fækkaði um 13 á árinu og voru 257 í árslok. Þetta þýðir að aðeins dró úr þátttöku í skýrsluhaldi miðað við mjólkurinnlegg, minnkaði úr 89,6% í 88,4%. Minni þátttaka í skýrsluhaldi er alvarlegur hlutur og öflugþróun sem snúa verður við. Það er ljóst að eigi að stunda öflugt kynbótastarf til framfara verður það ekki gert nema með mjög almennri þátttöku í skýrsluhaldi. Með hliðsjón af örri stækkun og fækkun búanna á þátttaka í skýrsluhaldi að fara vaxandi en ekki öfugt.

Reiknuðum árskúm fækkar um 286,3 milli ára og voru alls 8.333,1 á árinu 2008. Kúm á skýrslu allt árið fækkaði um 235 milli ára og alls voru 5.635 kýr á skýrslu allt árið 2008.

Meðalbústærð á svæðinu jókst milli ára. Í árskúm talið stækkaði meðalbúið úr 38,9 árskúm í 40,7 árskýr. Á síðustu þremur árum hefur því meðalbúið stækkað um 7,7 árskýr

eða 22%. Meðalinnlegg á skýrslubú með innlegg allt árið var 211.170 kg mjólkur samanborið við 206.179 kg árið áður. Þetta er aukning um 43.152 kg eða 25,7% á þremur árum.

Afurðir eru nú mestar í A-Skaftafellssýslu þar sem þær jukust um 91 kg milli ára og hafa því aukist um 212 kg á síðustu tveimur árum. Í öðrum sýslum minnka afurðir milli ára. Afurðir eftir árskú og breytingu milli ára eftir sýslum má sjá í eftirfarandi töflu.

Svæði	Kg/árskú 2007	Kg/árskú 2008	Breyting,kg
A-Skaft.	5.632	5.723	+91
V-Skaft.	4.921	4.723	-198
Rang.	5.686	5.498	-188
Árn.	5.613	5.589	-24
Landið	5.480	5.442	-38

Afurðahæsta búið á Suðurlandi á árinu 2008 var bú Daniels Magnússonar í Akbraut í Holtum og reyndust kýr hans mjólka 8.159 kg mjólkur/árskú og 605 kg MFP. Þetta er nýtt og stórglæsilegt íslandsmet og í fyrsta skipti sem bú nær yfir 8.000 kg meðalafurðum eftir árskú á einu og sama almanaksárinu.

Hér að neðan getur að líta lista yfir afurðahæstu búin á Suðurlandi 2008, raðað eftir kg MFP.

Búsnr. og bú	Árskýr	Mjólk, kg	MFP
860920 Akbraut	18,9	8.159	605
860530 Kirkjulækur 2	42,9	7.459	550
860333 Hólmar	37,5	7.090	528
870840 Reykjahlíð	59,4	7.017	527
861014 Berustaðir 2	58,0	6.820	515
870826 Arakot	33,8	6.881	507
770116 Seljavellir	61,0	6.744	503
860103 Ytri-Skógar	27,9	6.962	499
861138 Bjóla 2	82,3	6.785	496
860702 Helluvað 3	35,8	6.613	496
870805 Efri-Brúnavellir 2	19,1	6.526	495
860330 Lágafell	32,9	6.569	495
871019 Túnsberg	52,7	6.583	491

Afurðahæsta kýr á Suðurlandi 2008 miðað við mjólkurmagn var Blúnda 468 á Helluvaði en hún mjólkaði 12.600 kg mjólkur. Blúnda er dóttir Káts 99012. Þetta er þriðja árið í röð sem Blúnda mjólkar mest allra kúa á Suðurlandi en hún setti

Umsóknir um leyfi til að selja líflömb 2009

Blúnda 468 á Helluvaði.

sem kunnugt er Íslandsmet á árinu 2006. Önnur í röðinni er Toppa 276 á Kotlaugum, Punktstöttir 94032. Þess má geta að hún er ein af alhæstu kúm á landinu í kynbótamati og undan henni hafa verið tekin tvö naut á stöð, þeir Baugur 05026 og Toppur 07046.

Kýr sem mjólkuðu 10.000 kg mjólkur eða meira. Raðað eftir mjólkurmagni.

Kýr nr.	Nafn	Faðir	Mjólkk, kg	Prót.%	Bú
468	Blúnda	99012 Kátur	12.600	3,31	860702 Helluvað
276	Toppa	94032 Punktur	11.748	3,19	871022 Kotlaugar
19	Aþena	99379 Ritill	11.399	3,40	871019 Túnsberg
197		97033 Hersir	10.846	3,56	860295 Stóra-Mörk
467	Rúna	94006 Völsungur	10.784	3,68	870840 Reykjahlíð
568	Matta	95036 Sproti	10.524	3,41	870817 Hlemmiskeið
1649771-0974	Karen	00985 Blámi	10.496	3,40	860949 Lækur
101	Kolfinna	97023 Kóri	10.469	3,39	860920 Akbraut
230	Mókolla	93018 Snarfari	10.398	3,54	860530 Kirkjulækur
1638781-0265	Leifa	00018 Fóstri	10.355	3,49	860333 Hólmar
254	Eik	96020 Höttur	10.324	3,33	871006 Foss
187	Blaka	02031 Fleygur	10.130	3,23	871056 Núpstún
533	Rispa	97010 Stígur	10.112	3,37	870840 Reykjahlíð
251	Gusa	94032 Punktur	10.022	3,13	870826 Arakot

Á heimasíðunni, www.bssl.is, má nálgast hefðbundið uppgjör nautgriparæktarfélaganna fyrir árið 2008. Þar má einnig finna lista yfir bú með 350 kg MFP eða meira á árinu 2008 og þær kýr sem mjólkuðu 8.000 kg mjólkur eða meira árinu 2008.

Guðmundur Jóhannesson

Sauðfjárnautur sem ætla að sækja um leyfi til að selja líflömb skulu senda skriflega umsókn til Matvælastofnunar eigi síðar en 1. apríl 2009 á eyðublöðum sem finna má á vef Matvælastofnunar (www.mast.is) eða með því að hafa samband í síma 530 4800 og fá þau send.

Sauðfjárnauti sem nú þegar hefur fengið söluleyfi heldur því milli ára án umsóknar, svo lengi sem hann uppfyllir skilyrði reglugerðarinnar. Tilkynna þarf Matvælastofnun ef óskað er að söluleyfi verði fellt niður og mun stofnunin þá taka nafn búsinns af lista yfir bú sem hafa leyfi til að selja líflömb árið 2009.

Umsækjendur skulu uppfylla eftirfarandi skilyrði:

- Býli sauðfjárnauta er á líflambasölusvæði, sbr. 3. gr. reglugerðar nr. 550/2008 um flutning líflamba milli landsvæða.
- Eðlilegur fjöldi fullorðins fjár skal hafa verið sendur frá býli sauðfjárnauta í sláturhús eða hausum skilað inn til sýnatöku vegna riðuveiki undanfarin ár.
- Sauðfjárnauti skal uppfylla ákvæði reglugerða um aðbúnað, fóðrun og merkingar búfjár.
- Sauðfjárnauti skal hafa haldið fullnægjandi skráningar á viðskiptum með búfé og skráningar á sjúkdómum og lyfjanotkun í fé undanfarin ár.
- Nautgripir skulu ekki hafa verið fluttir á bæinn frá bæjum utan sóttvarnarsvæðis nema með leyfi héraðsdýralæknis.
- Smitvarnir á bænum skulu vera fullnægjandi.

Nánari upplýsingar veitir Þorsteinn Ólafsson, sérgreinadýralæknir nautgripa- og sauðfjársjúkdóma, í síma 530 4800.

Fánastangir

Búnaðarsambandinu hefur borist tilboð í fánastangir frá fyrirtækinu Bros. Tilboðið gildir til og með 1. maí n.k. Fánastangirnar eru framleiddar í Finnlandi. Þær eru úr glassfiber og eru afgreiddar með öllum útbúnaði, þ.e. jarðfestingu, línu og gylltum hún. Stangirnar eru á lömum svo auðvelt er að fella þær niður. Fánastangirnar eru viðhaldsfrjár og fást í 6 og 8 metra lengdum. Stangirnar eru til á lager þannig að þær eru til afgreiðslu strax.

Verðin eru eftirfarandi:

Fánastöng 6 metrar kr. 29.508 stykkið.

Fánastöng 8 metrar kr. 38.500 stykkið.

Verð án vsk.

Íslenski fáninn, prentaður, stærð 106x150cm fylgir frítt með hverri stöng sem pöntuð er.

Þeir sem hafa áhuga á að fjárfesta í fánastöng hafi samband við Guðmund Jóhannesson í síma 480 1800 eða netfangið mundi@bssl.is.

SÆÐISDROPINN

Nautaárgangurinn 2002 kom til afkvæmadóms nú í febrúar s.l. en vegna breytinga og endurbóta á skráningarkerfi nautgripa-ræktarinnar hefur dregist að ljúka afkvæmaprófun þeirra og dregst eitthvað enn. Vegna þessa er m.a. ekki hægt að birta kynbótamat þessara gripa.

Til dóms komu samtals 22 naut úr árgangnum og eru þetta að stærstum hluta synir Kaðals 94017 sem á 11 syni í árgangnum og Völsungs 94006 sem á 7. Önnur naut sem eiga þarna syni eru Frískur 94026 sem á tvo og Pinkill 94013 og Punktur 94032 eiga sinn soninn hvor.

Úr þessum árgangi komu 4 naut til dreifingar í fyrra en nú eru átta til viðbótar komnir í dreifingu. Hér á eftir fer upptalning á þessum nautum en frekari upplýsingar er að finna í Bændablaðinu frá 26. febrúar s.l.

Glæðir 02001

F: Völsungur 94006, M: Fluga 253, Dalbæ, MF: Soldán 95010.

Lykill 02003

F: Kaðall 94017, M: Skrá 267, Hæli, MF: Listi 86002.

Alfons 02008

F: Kaðall 94017, M: Eik 31, Deildartungu, MF: Práður 86013.

Skurður 02012

F: Kaðall 94017, M: Lífjölf 140, St. Mörk, Búi 89017.

Sendill 02013

F: Völsungur 94006, M: Laufa 116, Ingjaldsstöðum, MF: Mosi 88026.

Ófeigur 02016

F: Völsungur 94006, M: Björk 284, Þríhyrningi, MF: Hólmur 81018.

Pontíus 02028

F: Punktur 94032, M: Ólína 202, Tröð, Óli 88002.

Flói 02029

F: Kaðall 94017, M: Orka 196, Brúnastöðum, MF: Búi 89017. Rauðar og bröndóttar kýr eru algengastar í þessum hópi en alla grunnliti er þar að sjá.

Skjanni 02030

F: Kaðall 94017, M: Gjörð 156, S-Gegnishólum, MF: Búi 89017.

Fleygur 02031

F: Kaðall 94017, M: Smuga 298, Hólshúsum, MF: Almar 90019.

Sírius 02032

F: Kaðall 94017, M: Móna 157, Leirulækjarseli, MF: Daði 87003.

Aðall 02039

F: Völsungur 94006, M: Drottning 48, Miðhvammi, MF: Búi 89017.

Nautaskrá 2009

Í nautaskrá 2008 verða ofantalin naut auk eftirtalinnna eldri nauta: Gangandi 99035, Náttfari 00035, Húsi 01001, Taumur 01024, Spotti 01028, Kappi 01031, Giljagaur 01032, Stokkur 01035 og Villingur 01036.

Nautsfeður

Nautsfeður til notkunar fram á haustmánuði verða Kappi 01031, Lykill 02003, Skurður 02012, Pontíus 02028, Flói 02029 og Aðall 02039.

Nautkálfar á stöð

Fram á næsta haust kemur til greina að taka nautkálfa á stöð undan eftirtöldum nautum: Hersi 97033, Gosa 00032, Náttfara 00035, Snotra 01027 og Spotta 01028 auk þeirra nauta sem talin voru upp hér að ofan sem nautsfeður. Þá geta kálfar undan eldri nautsfeðrum komið til greina. Látið endilega vita um nautkálfa undan kúm á nautsmæðraskrá og efnilegum kvígum með háa ætternisspá.

Nú hefur uppeldisstöðinni í Porleifskoti verið lokað og allir kálfar sem teknir eru á stöð fluttir beint á nýju nautastöðina á Hesti. Fyrir ræktendur þýðir þetta að kálfarnir verða til jafnaðar eldri þegar þeir eru teknir á stöð og mega menn því reikna með að þurfa að biða öllu lengur með kálfana heima á sínu búi. Rétt er að taka fram að nautastöðin greiðir 25.000 kr. fyrir keyptan nautkálf að viðbætti greiðslu fyrir fóðrun og hirðingu sem nemur 620 kr./dag.

Ungnaut

Útsendingu úr nautum fæddum 2006 er er lokið og útsending úr 2007 nautum í góðum farvegi.

Dreifingu er lokið úr Völusteini 06020, Kambi 06022, Dynjanda 06024, Hjarða 06029, Darra 06031, Stjóra 06038, Baggalúti 06039, Reyk 06040, Mikka 06042, Takti 06046, Rafti 06047, Lauk 07001, Prímus 07002, Kastala 07003, Gullmola 07004, Dalli 07007 og Sel 07010.

Þá er útsendingu að ljúka úr Bauki 07008, Bólstra 07011, Rjóma 07017 og Framherja 07022.

Dreifing er langt komin, þ.e. yfir 500 sk. farnir frá Hvanneyri, úr: Sandi 07014, Svaka 07020 og Dúllara 07024.

Útsending er hafin úr: Gára 07031, Staf 07034, Hóli 07037, Klaufa 07038, Blæng 07042, Toppi 07046, Lög 07047, Lukka 07048 og Húfi 07049.

Frekari upplýsingar um þessi og naut og önnur sem í notkun eru er að finna í Nautaskránni sem er á vefslóðinni www.nautaskra.net.

Guðmundur Jóhannesson